

Voorwoord

De Hervorming van de Geestelijke Gezondheidszorg in België: Een stand van zaken.

In de meeste landen heeft de geestelijke gezondheidszorg (GGz) nood aan substantiële hervormingen. De geestelijke gezondheidsatlas van de WGO toont aan dat de financiële middelen die aan de GGz worden toegewezen beperkt zijn, dat de zorg meestal wordt geleverd in psychiatrische ziekenhuizen, en dat zorg voor mentale problemen onvoldoende geïntegreerd is in de eerstelijnszorg. Het 'Omvattend Actieplan voor Geestelijke Gezondheid 2013-2020' dat in 2013 werd aangenomen door de algemene vergadering van de WGO formuleert duidelijk als doelstelling sociale zorg en gezondheidszorg geïntegreerd aan te bieden in gemeenschapsvoorzieningen.

Tegen deze achtergrond zijn de hervormingen in de Belgische GGz sinds 2010 zeer welkom. Hervormingen zijn nooit gemakkelijk, en speciaal die in de GGz zijn moeilijk. Deze publicatie beschrijft niet alleen wat in België gerealiseerd is, maar ook hoe dat is gedaan. Terwijl de vooruitgang lovenswaardig is, is het de moeite waard het proces van de verandering en het overwinnen van hindernissen daarbij te beschrijven.

Het is duidelijk dat succesvolle hervorming multisectoriële actie veronderstelt, en samenwerking tussen verschillende stakeholders. Terwijl het aanbod van effectieve behandeling een essentieel doel is, zijn huisvesting, sociale zorg en tewerkstelling kritische voorwaarden voor goed herstel. Dit waar maken, met de persoon met geestelijke stoornissen echt in het centrum van alle inspanningen, geeft toegevoegde waarde. Inderdaad, participatie en betrokkenheid van gebruikers en hun families bij alle beslissingen en hun empowerment zijn essentiële elementen van de hervorming.

Dit verzekert ook het respect voor de mensenrechten van personen met psychische beperkingen en hun naastbetrokkenen.

Uiteindelijk verminderen GGz hervormingen stigma ten opzichte van geestelijke stoornissen en versterken ze herstel en de integratie van mensen met psychische beperkingen in maatschappelijke activiteiten.

Hervorming is een continu proces. Ik hoop dat België ermee zal doorgaan om GGz in de gemeenschap beschikbaar te stellen voor iedereen die het nodig heeft, en de kwaliteit van de diensten zal blijven verbeteren. Ik hoop tevens dat de ervaringen beschreven in deze publicatie bruikbaar en behulpzaam zullen zijn voor vele anderen die gelijkaardige inspanningen doen in andere gemeenschappen en landen.

Dr Shekhar Saxena
Director,
Department of Mental Health and Substance Abuse
World Health Organization